

Sayı: 16057

19 Mart 2014

Saat: 10:00

İstatistiklerle Yaşlılar, 2013

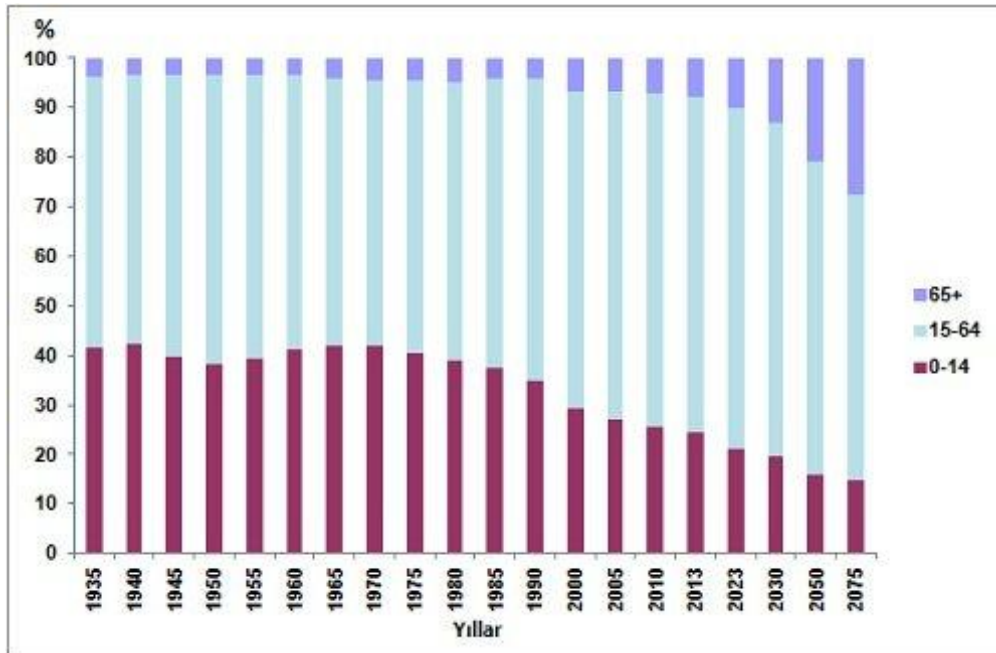
Yaşlı nüfusun toplam nüfus içindeki oranı 2013 yılında %7,7'ye yükseldi

Yaşlı (65 ve daha yukarı yaş) nüfus oranı 2013 yılında %7,7 iken nüfus projeksiyonlarına göre 2023 yılında %10,2, 2050 yılında %20,8, 2075 yılında ise %27,7'ye yükseleceği tahmin edildi. En yüksek yaşlı nüfus oranına 2012 yılında sahip olan ilk üç ülke sırasıyla %24,4 ile Japonya, %21,1 ile Almanya ve %20,8 ile İtalya'dır. Türkiye 2012 yılındaki bu sıralamada 91. sırada yer almaktadır.

Türkiye 2023 yılında "çok yaşlı" nüfus yapısına sahip ülkeler arasında olacak

Birleşmiş Milletler'in tanımına göre bir ülkedeki yaşlı nüfusun toplam nüfus içindeki oranının %8 ile %10 arasında olması o ülke nüfusunun "yaşlı", %10'un üzerinde olması ise "çok yaşlı" olduğu anlamına gelmektedir. Nüfus projeksiyonlarına göre Türkiye'nin yaşlı nüfus oranının 2023 yılında %10,2'ye yükseleceği ve "çok yaşlı" nüfuslu ülkeler arasında yer alacağı tahmin edilmektedir.

Yaş Grubuna Göre Nüfus Oranı, 1935-2075

Kaynak:TÜİK, Genel Nüfus Sayımları, 1935-1990

TÜİK, Nüfus Tahminleri, 2000-2007

TÜİK, Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi (ADNKS) Sonuçları, 2008-2013

TÜİK, 2013 Nüfus Projeksiyonları, 2023-2075

Yaşlı nüfusun artış hızı, 2013 yılında binde 36,2 olarak gerçekleşti

Ülkemizde yaşlı nüfus, diğer yaş gruplarındaki nüfusa göre daha yüksek bir hız ile artış göstermektedir. Türkiye'de toplam nüfusun artış hızı 2013 yılında %13,7 iken yaşlı nüfusun artış hızı bunun yaklaşık 3 katı fazla olup %36,2'dir.

Yaşlı bağımlılık oranı 2013 yılında %11,3 oldu

Yaşlı bağımlılık oranı, çalışma çağındaki her 100 kişiye düşen yaşlı sayısıdır. Türkiye'de 2013 yılında 100

çalışanın bakması gereken yaşlı sayısı 11 iken bu sayının 2030 yılında 19 olması beklenmektedir.

Türkiye'nin ortanca yaşı yükseldi

Nüfusun yaşlanması ile ilgili bilgi veren göstergelerden biri olan ortanca yaş, nüfusun tek yaşa göre sıralandığında ortada kalan yaş olup, nüfusu iki eşit parçaya böler. Alttaki genç, üstteki yaşlı nüfus grubunda birbirine eşit sayıda kişi bulunur. Türkiye'nin 2013 yılındaki ortanca yaşı 30,4 olup, dünya nüfusu için ortanca yaş 29,4'tür. Dünya'da en yüksek ortanca yaşa sahip ilk üç ülke 50,5 ile Monako, 45,8 ile Japonya ve 45,7 ile Almanya'dır. Türkiye bu sıralamada 104. sırada yer almaktadır.

Ortanca yaş illere göre değişiklik göstermektedir. En yüksek ortanca yaşa sahip ilk üç il 2013 yılında, 38,2 ile Sinop, 37,7 ile Balıkesir ve 37,6 ile Edirne oldu. En düşük ortanca yaşa sahip ilk üç il ise 2013 yılında, 18,7 ile Şırnak, 19 ile Şanlıurfa ve 19,7 ile Ağrı oldu.

Yaşlı nüfusun en yüksek oranda olduğu il Sinop'tur

Yaşlı nüfusun en yüksek oranda bulunduğu il, %16,7 ile Sinop oldu. Sinop'u %15,7 ile Kastamonu ve %14,3 ile Çankırı izledi. Yaşlı nüfusun en düşük oranda bulunduğu il ise %2,8 ile Hakkari oldu. Hakkari'yi %3 ile Şırnak ve %3,2 ile Van izledi.

Yaşlı nüfusta cinsiyet oranı 2013 yılında düştü

Toplam nüfustaki cinsiyet oranı 2013 yılında 100,7 iken yaşlı nüfustaki cinsiyet oranı 76,9'dur. Diğer bir ifadeyle, 65 ve daha yukarı yaştaki 100 kadın başına 76,9 yaşlı erkek düşmektedir. Bu oran illere göre incelendiğinde, yaşlı nüfus cinsiyet oranının en düşük olduğu il 64,3 ile Rize ve en yüksek olduğu il ise 86,3 ile Antalya oldu.

Hiç evlenmemiş yaşlı erkek nüfus oranı %1,1 iken kadın nüfus oranı %2,6 oldu

Yaşlı nüfus yasal medeni duruma göre incelendiğinde, cinsiyetler arasında önemli farklılıklar olduğu görülmektedir. 2013 yılı verilerine göre yaşlı erkek nüfusun %1,1'i hiç evlenmemiş, %82,7'si resmi nikahla evli, %2,6'sı boşanmış, %13,6'sı eşi ölmüş iken yaşlı kadın nüfusun %2,6'sı hiç evlenmemiş, %42,5'i resmi nikahla evli, %2,9'u boşanmış, %52'si ise eşi ölmüş olup her iki cinsiyette de yıllara göre önemli bir değişim görülmemektedir.

Hanelerin %21,7'sinde en az bir yaşlı bulunmaktadır

Nüfus ve Konut Araştırması (NKA) sonuçlarına göre 2011 yılında, hanesinde en az bir yaşlı hanehalkı üyesi bulunan hanelerin oranı %21,7 olup bu hanehalklarının oturdukları konutların %11,9'unda tuvaletin, %2,8'inde borulu su sistemi ve banyonun konutun dışında olduğu gözlemlendi.

Hanesinde en az bir yaşlı hanehalkı üyesi bulunan hanelerin %63,6'sı konutlarında soba ile ısınırken %19,2'sinin kat kaloriferi, %8,9'unun kalorifer (merkezi sistem) ve %8,2'sinin klima, elektrikli ısıtıcı ya da diğer sistemler ile ısındığı görüldü.

Sadece yaşlı fertlerden oluşan hanehalklarının %60'ı tek kişilik hanelerdir

NKA sonuçlarına göre 2011 yılında, tüm hanehalkı üyelerinin yaşlı olduğu hanelerin %60'ı tek kişi, %39,5'i iki kişi, %0,5'i ise üç yaşlı kişiden oluştu.

Tek kişilik hanelerin %42,2'sinde yaşlı nüfus bulunmaktadır

NKA sonuçlarına göre 2011 yılında, toplam hanehalklarının %11,7'sini tek kişilik haneler oluşturdu. Bu hanelerin %42,2'si 65 ve daha yukarı yaştaki kişilerden oluşmaktadır. Tek başına yaşayan yaşlı nüfusun %77,1'ini kadınlar oluşturmaktadır.

Tek başına yaşayan yaşlı kişilerin oturdukları konutların %14,4'ünde tuvaletin, %3,7'sinde borulu suyun ve %3,5'inde banyonun konutun dışında olduğu gözlemlendi. Tek başına yaşayan yaşlı kişilerin oturdukları konutların %85,1'inin ev sahibi, %7,7'sinin kiracı, %7,1'inin ev sahibi değil ama kira ödemiyor olduğu görüldü. Bu kişilerin %32,2'sinin oturduğu binanın müstakil ev olduğu, %14,8'inin ise 6 ve daha fazla katlı olan apartmanlarda oturduğu görüldü.

Yaşlı erkeklerin sağlık durumu, yaşlı kadınlara göre çok daha iyi durumda

Sağlık durumu “çok iyi/iyi” düzeyinde olan erkek nüfusun oranı 2012 yılında %36,9 iken kadınlarda bu oran %18,7 oldu.

Yaşlı kadın nüfusun obezite oranı %33,1 iken yaşlı erkeklerde bu oran %16,2

Türkiye genelinde 2012 yılında, 15 ve daha yukarı yaştaki nüfusun obezite oranı %17,2 iken yaşlı nüfusta bu oran %25 oldu.

Tütün mamulü kullanan yaşlı nüfus oranı %8,4'tür

Türkiye genelinde 2012 yılında, 15 ve daha yukarı yaştaki nüfusun %23,2'si her gün düzenli olarak tütün mamulü kullanırken bu oran yaşlı nüfusta %8,4 oldu. Tütün mamulünü her gün kullanan yaşlı erkek nüfus oranı %16 iken yaşlı kadın nüfusta bu oran %2,6 oldu.

Alzheimer hastalığından hayatını kaybeden yaşlı nüfus oranı arttı

Ölüm nedeni verilerine göre, 2010 yılında Alzheimer hastalığından ölen yaşlı nüfus oranı %2,7 iken bu oran 2011 yılında %2,9, 2012 yılında ise %3,4'e yükseldi.

Yaşlı yoksulluk oranı 2012 yılında %18,7'ye yükseldi

Yaşlı nüfusta yoksulluk oranı 2011 yılında %17 iken 2012 yılında %18,7'ye yükseldi. Yaşlı nüfusun yoksulluğu cinsiyet bazında incelendiğinde, kadınların erkeklerden daha yoksul olduğu görüldü. 2012 yılı verilerine göre yoksul yaşlı erkek nüfus oranı %17,7 iken yoksul yaşlı kadın nüfus oranı %19,4 oldu. Eşdeğer hanehalkı kullanılabilir medyan gelirinin %60'ına göre hesaplanan yoksulluk oranı, Türkiye geneli için %22,6 olarak gerçekleşti.

İki günde bir et, tavuk ya da balık içeren yemek masraflarını karşılayamayan nüfus oranı 2012 yılında %56,1 iken bu oran yaşlı nüfusta %57,3 oldu.

Yaşlı nüfusun en önemli gelir kaynağı, sosyal transferler oldu

Sosyal transferlerden yararlanan yaşlı nüfus oranı 2011 yılında %74,7 iken bu oran 2012 yılında %76,6 oldu. Bu oran, yaşlı erkeklerde %71,8, yaşlı kadınlarda ise %86,3 olarak gerçekleşti. Emekli ve dul-yetim aylığından yararlanan yaşlı nüfus oranı ise %75,5'tir. Emekli ve dul-yetim aylığından yararlanan yaşlı erkeklerin oranı %70,7 iken yaşlı kadınların oranı ise %85'tir.

Yaşlılar kendilerini mutlu hissettiklerini beyan etti

Nüfusun (18 ve daha yukarı yaş) 2013 yılında %59'u mutlu olduğunu beyan ederken yaşlı nüfusun mutluluk oranı %63,4 oldu. Yaşlı erkeklerin %64,1'i, yaşlı kadınların ise %62,8'i mutlu olduğunu beyan etti.

Yaşlılık döneminde bireylerin mutluluk kaynağı %67 ile aileleri oldu

Yaşlı kadın ve erkek nüfusun 2013 yılında en önemli mutluluk kaynağı, aileleri oldu. İkinci sırada gelen mutluluk kaynağı; kadınlar için %22,3, erkekler için ise %9,4 ile çocukları oldu.

AÇIKLAMALAR

Türkiye İstatistik Kurumu, 2012 yılından itibaren özel günlerde günün önemine atfen haber bülteni ya da özel yayın yayımlamaya başlamıştır. “Yaşlılara Saygı Haftası” çerçevesinde yaşlı nüfusa özel olarak çıkarılan bu haber bülteninde, yaşlı nüfusun mevcut ve gelecekteki demografik yapısı ile eğitim, medeni durum, aile yaşamı, çalışma durumu, gelir, yoksulluk, yaşam memnuniyeti ve oturdukları konutların nitelikleri gibi sosyo-ekonomik özelliklerine yer verilmiştir. Geçen yıl ilk defa hazırlanan yaşlı nüfusa özel yayın ise “İstatistiklerle Yaşlılar, 2013” başlığı ile yaşlı nüfusa yönelik güncel ve ayrıntılı bilgileri içerecek şekilde ayrıca yayımlanacaktır.

Bu yıla özel olarak 2011 yılında gerçekleştirilen Nüfus ve Konut Araştırması verileri, yaşlı nüfusun hanehalkı yapısı ile oturdukları konutların özellikleri açısından değerlendirilmiştir. Üretilen istatistiklerin bu haber bülteni ve “İstatistiklerle Yaşlılar, 2013” yayını aracılığıyla kamuoyu ile paylaşılması hedeflenmiştir.

Bilgi için: Dilek GÜDER

Telefon: +90 312 410 06 24

e.posta: dilek.guder@tuik.gov.tr

RSS ve Sosyal Medya

SMS Servisi: 3737
TRT Telegün Sayfa: 590
Wap: wap.tuik.gov.tr

RSS
iGoogle
Twitter
Facebook
FriendFeed
Feedburner